

Merkez Konseyi'nin Görüşleri

T.T.B. MERKEZ KONSEYİ'NİN TAM-SÜRE ÇALIŞMA YASA TASARISI ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ (*)

I — Genel Görüşler :

1. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın tam-süre çalışma sistemini yeni bir Yasayla düzenleme kararını yararlı ve olumlu karşılıyoruz. Çünkü, Birliğimizin uzun yıllar boyunca açıkladığı ilkelerden birisi tam-süre çalışmadır. Bu konudaki hazırlıkların bugüne kadar bir sonuca varmaması üzüntü yaratmıştır.

2. Yeni tam-süre düzenlemesinin, bundan önceki uygulamalarda görülen aksaklıkları gidermesi zorunludur. Bunlar da, bilindiği gibi tazminatın sabit olması, kurumlararası farklı uygulamalar, tam-süre ve part-time çalışma saatlerinin farklı olması gibi yanlışlardı. Yeni hazırlıkta bunların bulunmaması yararlıdır.

3. Ancak, yeni hazırlanan tasarıda tam-süre çalışma ilkelerinin açık düzenlenmemiş olduğu görülmektedir. Bilindiği gibi, tam-süre çalışma Yasası içinde yer alan elemanların ayrı ve ortak özellikleri vardır. Yasanın çıkmasını gerekli kılan en önemli özellik serbest çalışma hakkı olup da, bu haktan bu Yasayla yoksun kalacak elemanlardır. Gerek muayenehane ve laboratuvar açarak, gerekse ek görev atarak çalışabilen elemanlar hazırlanan yeni tasarıyla bu haktan yararlanamayacaklardır. Bu açık kriterin içinde yer alan elemanlar hekimler, diş hekimleri ve bu meslekler dışında olup da tıpta uzmanlık belgesi alarak çalışanlardır. Bu elemanların ve alacakları tazminatın ayrı bir maddeyle düzenlenmesi gereklidir. Çünkü, bu özellik önemli bir ilkeyi belirlemektedir.

4. Sağlık hizmetinde meslek özellikleriyle çalışmak bütün elemanlar için ortak bir özelliktir. Bu özelliğin yanısıra sorumluluk derecelerine göre yapılacak ayrımlar tartışılabilir, niteliktedir. Sorumluluk kriterine dayalı farkların büyük olması bu nedenle tartışmalara yol

(*) SSYB'na bir mektupla iletilen görüşlerimizin tam metnidir.

açabilir. Ancak bu konu, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın kendi elemanları ile ilgili kararına bağlıdır.

5. Zorunlu bir tam-süre uygulaması, verilen tazminatın emekliliğe intikal etmesini de zorunlu kılmaktadır. Çünkü, emek gelirini sürekli kılmak demek, emek karşılığının emeklilikte de devam etmesi demektir. Bu duruma, bir dereceye kadar çözüm getirilmek istenmişse de, bu çözümün tazminatın esasını kapsamadığı için yetersiz kaldığı açıktır. Bu durumda, alınan tazminat, hekimlerin emeklilik durumunda daha güç koşullarda kalmasına yol açacaktır. Bu konunun üzerinde önemle durulması zorunludur. Özellikle, tazminatı bir hak mahrumiyeti karşılığında alan elemanların bu bakımdan önemli kayıpları olacaktır.

6. Yıllık izin yanında, uzun hastalık sürelerinde de tazminatın ödenmesi gereklidir. Çünkü, maaş oranıyla belirlenen tazminatın uzun hastalıklarda kesilmesi ekonomik kaynağın güvenilir olmasını ortadan kaldıracaktır.

II — Maddelerle ilgili görüşlerimiz :

1. Birinci madde kapsam maddesi olup uygundur. Üniversitelerin paralel bir Yasayla sistem içine girmeleri gereklidir.

2. İkinci maddede yer alan eczacılar (uzman hizmetleri yürütenler dışındakiler) üçüncü maddede yer almalıdır. İkinci maddenin ilkesel özelliği bulunmalıdır.

3. Madde 3, 4, 5'de geçen «Devlet Memurları Kanununun belirttiği» ibaresiyle tanımlanan derece rakamları yerine «Devlet Memurları Kanununda yükselebilecekleri derecenin son kademesi» ibaresi yer almalıdır. Çünkü, ileride bu personelin yükselebilecekleri derecelerde değişiklik olursa bu elemanlar hak kaybına uğrarlar.

Ayrıca, hepsi de yüksek öğrenim görmüş elemanlar olan madde 3'de sayılmış personelle, eczacılar arasında tasarıda belirtilen tazminat oranı farkı oldukça fazladır. Bu farkı Bakanlığın nasıl açıkladığı bilinmemektedir.

4. Üçüncü maddede belirtilen elemanların tazminat tavanının % 50'den % 60'a çıkarılması yararlıdır.

5. Altıncı maddede yer alan haftalık çalışma saatlerinin 45'e çıkarılması hususu, bu sisteme bir fazla çalışma esası getirmektedir. Oysa, bu Yasa bir fazla çalışma Yasası değildir. Haftalık çalışma saa-

tinin genel çalışma ilkesine uygun olarak 40 saat olması gerektiği görüşündeyiz .

6. Madde dokuzda Kurum dışındaki âcil vak'a çalışmalarıyla ilişik bir ödeme bölümü yer almamıştır. «Gereğinde fazla mesai yaptırılanlar» içinde bu hususun varsayılacağı akla gelirse de, ibare olarak «Kurumlar ve mesai saatleri dışında âcil vak'a çalışmalarında» ibaresinin bu maddede belirtilmesi gereklidir.

7. Daha önceki hazırlıklarda yer alan «sözleşmeli eleman çalıştırma» ilkesinin, gerektiği yer ve koşullarda yararlı olacağı kanısındayız.

Sözleşme koşullarında tam-süre çalışmanın yer alacağı, çerçevesinin Bakanlar Kurulunca belirleneceği istihdam biçimi, çeşitli sınırlara çözüm getirecektir.

8. Geçici madde 2'deki uyum süresinin bir yıl yerine iki yıl olmasında yarar vardır. Bu süre, özellikle çalışma süreleri uzun meslektaşlarımız için gerekli olacağı gibi, muayenehanelerini ve laboratuvarlarını tasfiye edecek meslektaşlarımız için de zorunludur.

Yukarda belirttiğimiz ilkeler ve maddelerde yapılacak değişikliklerle tam-süre Yasa tasarısı olumlu karşılanmıştır.

Bilgilerinize saygıyla sunulur.

T.T.B. MERKEZ KONSEYİ